No. 1569 — 1852

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de Buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 21 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 19 Junij.

Wat wij voorspeld hebben, is geschied. Wij zeiden, dat de *Nederlander* niet zou antwoorden op onze aanmerkingen betreffende het door hem gevorderd *Bijbellezen op gemengde scholen voor de protestantsche scholieren in vrije uren*, vóór den afloop der verkiezingen op 8 Junij ll.; en zoo gebeurde het ook. De *Nederlander* verzekerde wel bij herhaling dat hij geantwoord had; dat wij zijne vorige Nrs. maar hadden op te slaan, waarin hij ten aanzien van het punt in quæstie alle noodige ophelderingen had gegeven; op ons verzoek echter dat hij dan toch de goedheid mogt hebben zijne aan dit onderwerp gewijde woorden nog eens te herhalen, moest hij het stilzwijgen bewaren, daar hij inderdaad het publiek maar had zoeken wijs te maken, dat hij geantwoord had, ofschoon hij-zelf wel beter wist. Nu evenwel de eerste stemming voor de verkiezingen afgeloopen, en het gebleken is, dat zijn ontwijken van disk[illegible] het aangewezen punt hem bij de katholijke k[illegible] weinig voordeelig was, als zijn gewijzigd prog[illegible] van lager onderwijs hem bij de Groningers en de liberalen [illegible] geweest — nu heeft hij de handen weer vrij, en heeft het niet langer bezwaar in, de lang en niet altijd op loyale wijze ontweken diskussie op te vatten.

En dat doet hij dan nu ook in zijn N°. van den 14 Junij ll., dat den 12 Junij verscheen — een paar dagen alzoo nadat de afloop der verkiezingen bekend was geworden. En niet alleen dat hij nu het quæstieuse *Bijbellezen* bespreekt; maar zelfs heeft hij nu de beleefd[illegible] den 6 Mei ll. in het midden ge[illegible] aanmerkingen op zijn gewijzigd programma te rekapituleeren. Wijl wij beloofd hebben die argumenten te zullen bespreken, zoodra de *Nederlander* zich nader omtrent het door hem gevorderd *Bijbellezen in gemengde scholen* zou verklaard hebben, en wijl wij gewoon zijn ons woord te houden — zoo laat ons in de eerste plaats nagaan, hoe hij zich daarop verdedigt, dat hij eerst gezindheidsscholen vroeg, en thans slechts scheiding der school in Katholijken en Protestanten.

Dienaangaande dan zegt de *Nederlander* het volgende:

»Het was en het is ons te doen om Gezindheidsscholen; namelijk voor zoover die splitsing *noodig* en *mogelijk* is.

»Door opvoeding afzonderlijk voor *Christenen* en *Israëlieten*, voor *Protestanten* en *Roomsch-Catholijken*, wordt, dunkt ons, juist, met vasthouding aan het beginsel, op hetgeen in de tegenwoordige omstandigheden geëischt wordt, gelet.

»In elk geval is het vermeende verschil onverschillig voor *de Tijd*. Het geldt eene huishoudelijke zaak der Protestanten, vermits, door dergelijke splitsing, de school voor de Roomsch Catholijken in de volle beteekenis van het woord, Gezindheidsschool wordt."

Wij antwoorden:

dat de [illegible] der gemengde [illegible] eerst dagteekent van het jongste werkje van den heer Beets. Volgens de orthodoxe begrippen verstaat Dordt zich nog beter met Rome dan met Groningen, en was hun *vroeger* dan ook het denkbeeld eener amalgameering der kinderen van orthodoxe en van Groninger Protestanten een gruwel.

Of nu, juist in de tegenwoordige omstandigheden, zulk eene amalgameering van tegenstrijdige begrippen, als de orthodoxe en de Groninger, op de volksschool vereischt wordt — dit blijve aan het oordeel van gemoedelijke Orthodoxen overgelaten; wij echter betwijfelen het. En dat in de tegenwoordige omstandigheden niets anders dan zulk eene amalgameering »doenlijk" zou zijn, betwijfelen wij evenzeer, ook daarom wijl men nog zeer onlangs niet aan de mogelijkheid wanhoopte van eigene openbare gezindheidsscholen tot stand te brengen. Waarom zou thans niet doenlijk zijn, wat voor drie maanden doenlijk was?

Dat het vermeende verschil tusschen het vroegere en tegenwoordige programma, wat dit punt betreft, ons onverschillig zou moeten zijn — dat beweert de *Nederlander*, maar ten onregte. Het is ons in 't geheel niet onverschillig de taktiek na te gaan van de zoogenaamde *anti-revolutionnaire partij* en te ontwaren, dat zij, ondanks alle godsdienstige verschilpunten met de liberaal-protestantsche partij, alle protestantsche kinderen zamen zoekt te brengen in ééne school, waar aan allen vrijelijk de leer van den voorrang der Hervormde Kerk zou kunnen ingeprent worden.

Van onze tweede aanmerking op het gewijzigd programma van den *Nederlander*, maakt hij zich met veel faciliteit af. De *Nederlander* had gevraagd, »waar splitsing, voor alsnog, niet mogelijk is, dáár proefneming welligt, met overleg der gezindheden, van een *algemeen christelijk* onderwijs, aan hetgeen Roomschen en Protestanten gemeenschappelijk belijden, ontleend." Dat was de hand der verzoening geboden, op het terrein van het schoolwezen, aan het Algemeen-Christendom. Wij zeiden, dat wij niet wisten wat thans nog door de Katholijken en de meerderheid der Protestanten in Nederland gemeenschappelijk beleden wordt. Wij hadden daar wel het regt toe, bedenkende dat de Godheid van Christus en zelfs de onfeilbaarheid der H. Schrift door de meeste Protestanten geloochend worden. De *Nederlander* bepaalt zich tot dit wederwoord:

»Wij spreken van dergelijke proefneming *met overleg der gezindheden*. Derhalve indien de Roomsche Kerk ook thans in Nederland liever, waar zij geene afzonderlijke instellingen heeft, eene *godsdienstlooze* dan eene, in den echt Catholieken zin der uitdrukking", *christelijke* school begeert, dan zal er voor de proefneming die wij op het oog hebben, evenmin als bij *de Staats-Commissie van* 1840, eenige kans zijn."

Wij repliceeren, dat voor die proefneming inderdaad weinig kans is, omdat voor de Katholijke Kerk het »*echt Catholieke*" in iets anders bestaat, dan waarin het bestaat, *op den 14 Junij* 1852, voor den *Nederlander*: in het Algemeen-Christelijke!

Ten slotte komt de *Nederlander* op onze aanmerkingen betreffende de *Bijbellezing in afzonderlijke uren voor de protestantsche kinderen in de gemengde scholen*, waar louter burgerlijk-maatschappelijk onderrigt gegeven wordt. Na medegedeeld te hebben, wat wij deswege schreven, vervolgt de *Nederlander* aldus:

»Voor Protestanten ligt, naar het kerkgeloof (?) der Gezindheden, de grondslag der opvoeding in *de Heilige Schrift*". Dit al eens aannemende — hoeveel daartegen ook ingebragt kunne worden — dan vragen wij nog, wat wij daarmede te maken hebben, waar er van gemengde scholen sprake is, ingerigt tot het geven van louter burgerlijk-maatschappelijk onderrigt?

»Die grondslag, de Heilige Schrift namelijk, is onmisbaar. *Op welke wijze* aan die behoefte kan worden voldaan, is een onderwerp van latere zorg. Er is geen reden om te onderstellen dat ongerijmdheid, of onbillijkheid, of ongrondwettigheid, door ons begeerd wordt.

»Doch, zoo veel doenlijk moet op de eigenaardigheid van elke Gezindheid worden gelet."

Het gezegde komt hierop neêr: Het onderwijs behoort opvoedend te zijn. Voor de opvoeding der protestantsche jeugd is de H. Schrift *onmisbaar*. Zij *moet* dus in de school, ook in de gemengde school, medegedeeld worden. *Op welke wijze* — dat is een onderwerp van latere zorg. Voorshands hadden wij slechts voorgesteld, om daartoe de vrije uren ten nutte te maken. De wijze echter waarop het zal geschieden, kunnen wij thans nog in het midden laten. Geve men slechts daarop acht: dat op de eigenaardigheid van elke, d. i. van *onze* orthodoxe, gezindheid gelet, en dat derhalve de Bijbel op de school moet onderwezen worden. — Is het programma van den *Nederlander* niet regt konciliatoir, en zouden de Katholijken niet regt dwaas doen indien zij hem niet krachtig ondersteunden? Wat kunnen zij beter doen, dan hem in staat te stellen den Bijbel, *bij wettelijke bepaling*, in alle, zelfs in de *gemengde* scholen te brengen?

Waarom ook niet hem daartoe een handje geholpen! Men leze slechts de half-pathetieke, half-dreigende slotperiode, waarmede de *Nederlander* zijn betoog besluit:

»De gelijkstelling der gezindheden moet niet tot een middel *om zich onderling nutteloos te kwellen*, worden misbruikt." Met andere woorden: De gelijkstelling der gezindheden moet voor ons geen beletsel zijn om den Bijbel op de gemengde scholen te brengen. Wordt zij daartoe een beletsel — dan zoude die gelijkstelling der gezindheden ons wel eens ondragelijk kunnen worden — en dan ....

Wij bepalen ons tot dit weinige op de argumenten van den *Nederlander* tegen onze aanmerkingen op zijn gewijzigd programma. Dit nog slechts: dat zijn geschrijf ons zijn nieuw programma niet aannemelijker gemaakt heeft dan zijn tot dusverre voorzigtiglijk in acht genomen stilzwijgen, en dat het al noodiger en noodiger wordt tegen hem op zijne hoede te zijn.

Sints vier en twintig uur schijnt de polemiek tusschen Dordrecht en Groningen, in openbare schriften, tot bedaren gekomen te zijn. Gedaan is het echter met haar nog niet; het tooneel der handeling schijnt slechts van de openbare straat naar den kansel der protestantsche kerken verplaatst te wezen.

Wij lezen namelijk in de *Kerkelijke Courant*:

»Naar men verneemt is het, in eene der aanzienlijkste steden van ons rijk, zoo ver gekomen, dat de polemiek op den kansel wordt gebragt, als of de gemeente regter ware. Eene droeve vrucht zeker der kerkelijke geschillen en die niet anders dan onstichtelijk wezen kan. Voer overal eerlijke polemiek; maar laat ze toch van den kansel weg, want het Christelijke volk heeft ander voedsel noodig voor de ziel, dan liefdelooze twist. Wie er de eerste aanleiding toe geeft, neemt wel veel op zijn geweten."

Het *Surinaamsch Weekblad* van 2 Mei jl. berigt het overlijden van Mgr. Grooff en de algemeene deelneming aan dit voor de kolonie zoo smartelijk verlies. Wij vinden daar de volgende bijzonderheden vermeld, die, ofschoon zij door ons reeds beknopt zijn aangegeven, desniettemin met genoegen zullen worden gelezen:

»PARAMARIBO, 30 April 1852.

»Het overlijden van den Hoog Eerwaarden Heer JACOBUS GROOFF, Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Bisschop van Canea *in partibus infidelium*, Vicarius Apostolicus van Ned. O. I., Visitator Apostolicus der Surin. Missie, Assistent Bisschop van den Pausselijken troon enz. is reeds algemeen bekend, en zijn Hoog WelEerw. verlies, wordt door een ieder reeds betreurd; wij willen dus niet trachten dit sterfgeval te berigten, en gevoelen onze pen te zwak, om 's mans verdiensten te schetsen; alleen willen wij eenen blik slaan op Zijn Hoog WelEerw. plegtige, naar zijn karakter zoo geheel eigenaardige uitvaart, en verzoeken UEd. alzoo het navolgende een plaatsje in te ruimen:

»In den namiddag en avond van gisteren, werd een elk in de gelegenheid gesteld, Zijn Hoog WelEerw. lijk, in het aan Z. H. W. E. innig toekomend kostuum, te aanschouwen; dit was plegtig en aandoenlijk. Het gelaat zag er beter uit dan in Z. H. W. E. sukkelend leven: het was, als genoot het ligchaam de zoete rust; geen pijnlijke trek, maar die der kalmte, menschenmin, vrede en Godsdienst waren er op te lezen! hetzelve blonk verre uit boven de pracht, waarmede het ligchaam getooid was; — het was indrukmakend, en het scheen of de waardige man op de hem zoo eigene minzame wijze, een elk toesprak. — Ieder die het aanschouwde, was innig geroerd en menige traan werd aan dit stoffelijk overschot gewijd, — *est quaedam flere voluptas*, (het weenen heeft eene zaligheid in zich) was hier van toepassing. Heden morgen lag hetzelfde lijk nog even onveranderd schoon, en in de kerk ter neder gezet, had een elk daar nogmaals gelegenheid hetzelve bedaard, voor het laatst te aanschouwen. Treffend waren de eenvoudige, maar plegtig uitgevoerde kerk- en lijkdiensten; de eerbiedige stilte, niettegenstaande de duizende menschen, die zich in en om de kerk bevonden, getuigde van de waarde die men er aan hechtte.

»Bij het verlaten van de kerk, hoorde men geen droefheidstoorend geschreeuw of klagen, evenmin bij het vervoeren van dit dierbaar overschot naar deszelfs laatste rustplaats; — geen gedruisch [illegible], vergezelde hetzelve - duizenden waren er om en achter in

diepe stilte, in eenparige ware droefheid. Er werd algemeen, maar zacht gesnik gehoord, en na den afloop dier gansche plegtigheid, was het of men ieder hoorde fluisteren: *Wij hebben eenen engel op aarde verloren!!!*

In het volgend N°. van het *Surinaamsch Weekblad*, dat van den 9 Mei, komt een brief voor met een voorstel tot vereeuwiging der nagedachtenis van Mgr. Grooff. Schrijver herinnert aan de kolonie Batavia, door Mgr. Grooff »*mijne buitenplaats*" genoemd, waar hij de ongelukkige boassie-besmettelingen verzorgde naar ziel en ligchaam; waar hij hun lijden, door al de verzachtingen, die zijne liefdadigheid wist aan te brengen, trachtte te lenigen, en het ijsselijke leven hielp dragelijk maken door de hoop op een ander leven, waar de goede God het geduldig en onderworpen gedragen lijden zou vergelden. Schrijver herinnert hoeveel de Kolonie der verpesten verliest door het overlijden van haar liefderijken verzorger, die aan haar niet alleen besteedde al wat hij bezat, maar daarenboven aanzienlijke bijdragen van ontelbare vrienden wist te verzamelen tot leniging van den schromelijken toestand der ongelukkige op Batavia verbannen besmettelingen. Het zoowel stoffelijk als zedelijk verlies dat de ongelukkigen ondergaan, is groot. Schr. tracht aan het stoffelijk verlies te gemoet te komen door het voorstel: dat het Bestuur der Kolonie Batavia, ter gedachtenis van het overlijden van Mgr. Grooff, telken jare, op den dag van zijn afsterven, door gansch Suriname bij arm en rijk eene kollekte zal houden voor de besmettelingen. Wij hopen dat dit voorstel bijval mag vinden. Zoo ook zal het overlijden van den grooten Apostel onzer Oost-Indische bezittingen aan zijne arme beschermelingen nuttig zijn.

Te Rotterdam is bij herstemming tot lid der Prov. Staten van Zuid-Holland verkozen de Heer Mr. J. B. L. Wentholt, met 150 stemmen, tegen den heer H. Hoffmann van Hove, die 71 stemmen bekwam.

Alzoo ten gevolge van het niet aannemen door den heer Mr. H. J. Smit van zijne benoeming tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in het hoofdkiesdistrikt Alkmaar, eene nieuwe stemming moet plaats hebben, heeft de min. van Binnenl. Zaken bij beschikking van den 17den dezer bepaald, dat die stemming zal geschieden op Dingsdag den 29sten Junij. 1852.

Op Dingsdag 15 Junij moest te Montfoort eene raadsvergadering worden gehouden. De leden van den Raad waren daartoe 24 uren vooraf schriftelijk [illegible] doch geen hunner verscheen. De burgemeester met den sekretaris waren op hunnen post.

Eene tweede oproeping, om op Woensdag 16 Junij te vergaderen, vond evenmin gehoor. Niemand kwam — dan burgemeester en sekretaris. Men is nu te Montfoort zeer benieuwd, op welke wijze de raad tot het vervullen zijner pligten zal worden genoopt.

Z. M. heeft 1°. bekrachtigd de benoeming der burgem. tot secret. in de navolgende gemeenten: H. L. J. Römer, te Elst, W. J. G baron Bentinck, te Nieuwleusen, J. H. Kamps, te Broek-Sittard; 2°. aan Mr. W. J. Swaving, majoor-kommandant der dienstdoende schutterij te Zutphen, vergunning verleend, om den hem, ter gelegenheid zijner vijf-en-twintigjarige schutterlijke dienst, door de leden van die schutterij aangeboden eeredegen te mogen dragen; 3°. benoemd tot plaatsvervanger kantonregter te Ommen, F. W. N. baron Mulert, notaris aldaar; 4°. op nieuw benoemd Jhr. J. C. R. van Hoorn van Burgh, lid van den Raad van State, tot voorzitter van den Raad van Bestuur van het Pensioenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren; en tot bewaarder der hypotheken en van het kadaster te Maastricht den heer C. A. de Rote; 4°. aan den heer J. A. van Deventer, sekretaris der cijfers bij het Departement van Buitenlandsche Zaken, vergund het dragen der Leopolds-orde van Belgie.

's GRAVENHAGE, 18 Junij. Gisteren avond heeft er, bij gelegenheid van de viering der verjaardagen van HH. MM. den Koning en de Koningin, eene luisterrijke illuminatie van stadswege alhier plaats gehad. Op de Plaats was eene fraaije piramide opgerigt, waarop voorkwamen de naamcijfers van HH. MM. en de woorden: 17 *Junij* 1818, welke met lauwerkransen omgeven waren. Nederlandsche en Wurtembergsche vlaggen versierden de piramide, aan wier spits de Oranje-Vaan wapperde. De piramide werd met guirlandes langs den Kneuterdijk verbonden aan een muzijktempel, die aldaar tegenover het Paleis van Wijlen Z. M. Koning Willem II geplaatst was. Van daar werden de guirlandes voortgezet tot aan het Lange Voorhout, nabij het Hotel van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, alwaar een pedestal was opgerigt. In het midden en in de vier hoeken daarvan waren vazen aangebragt, die met keurige bloemen waren versierd. Daarachter bevonden zich twee tropheën, welke met de Nederlandsche en Wurtembergsche vlaggen prijkten. Deze tropheën, piëdestal en bloemen werden door lampions met Venetiaansche bollen schitterend verlicht. Van tijd tot tijd werden er uit die bollen vuurpijlen opgelaten, of vuurwerk ontstoken en werd het geheel van dezen fraaijen aanleg door Bengaalsch vuur verlicht. Van het einde van het Lange Voorhout tot aan den Kneuterdijk, waren weder guirlandes aangebragt tot het Tournooiveld, alwaar een heerlijke muzijktempel, en wel in gothischen stijl, was geplaatst.

Deze tempel werd door kleine piramiden aan den Langen Vijverberg verbonden. Langs de hooge zijde daarvan, bevonden zich mede guirlandes, die tot aan de piramide op de Plaats liepen. Hier en daar waren er op den Vijverberg een gekroonde W of S., naamcijfers van het Koninklijk echtpaar, die sierlijk verlicht waren. Deze illuminatie bood inderdaad een treffend geheel aan en werd door de uitvoering van muzijkstukken, door de korpsen muzikanten der 's Gravenhaagsche schutterij en van het korps jagers opgeluisterd.

Zeer fraai was aan de Boschbrug eene opgerigte eerepoort, in het midden waarvan eene zon prijkte, waarop de naamcijfers W en S werden aangetroffen. Een en ander was door gaz verlicht en leverde de heerlijkste uitwerking zoo in de nabijheid, als in het verschiet op. Deze verlichting trok de algemeene aandacht tot zich en strekte den heer Goldsmith, direkteur der gaz-fabriek, die haar op eigen kosten had doen aanleggen, alleszins tot eer.

Ten gevolge van het ongestadige weder bij dag was de verlichting van de societeits-tent in het 's Gravenhaagsche Bosch, afgezegd, hetgeen vooral voor vreemdelingen tot eene groote teleurstelling verstrekte.

Zeer groot was het getal ingezetenen en bewoners uit den omtrek, die te voet of in rijtuigen, aan het feest van den dag deel namen. Niettegenstaande de buitengewone drukte, die overal heerschte, is alles gelukkig in de beste orde afgeloopen.

'S HERTOGENBOSCH, 17 Junij. Gisteren overleed alhier de Hoog Edg. Heer J. C. B. Bernard, professor in de geneeskunde, oud inspekteur-generaal van 's rijks geneeskundige dienst, kommandeur der orde van den Nederl. Leeuw, geboren te Haarlem, 25 April 1774.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Junij, De Staatsraad heeft alle amendementen op de begrooting, welke door het Wetgevend Ligchaam waren voorgesteld, verworpen. De Kommissie uit het Wetgevend Ligchaam tot onderzoek der wetsvoordragt op de consumtie-belasting, heeft zich met 8 tegen 5 stemmen voor de verwerping van het wets-ontwerp [illegible] uitgesteld, want men wil weten, dat het gouvernement reeds den arbeid wegens de telling der rijtuigen heeft doen aanvangen.

— Men zegt dat het Wetgevend Ligchaam, nadat de gewone zitting zal gesloten zijn, nog eenige dagen buitengewoon zal vergaderen, om de wetsontwerpen nopens den spoorweg van Parijs naar Cherburg en dien van Bordeaux naar Cette te onderzoeken.

— Het ministerie van openbare werken houdt zich o. a. onledig met een ontwerp betreffende een ijzeren spoorweg van Parijs naar Cherbourg en met een ander, strekkende tot het aanleggen van een dergelijken weg van Bordeaux naar Cette. De regering moet zoo veel belang in deze ontwerpen stellen, dat de Kamer — zoo men zegt — indien noodig, na de sluiting van de gewone zitting, gedurende eenige dagen eene buitengewone zal houden, om dat ontwerp te onderzoeken.

— De *Espérance du Peuple* meldt, dat de maire en de gemeenteraad van Domagne (Mayenne) hunne demissie hebben genomen.

— Men leest in een dagblad van Caen: jl. Maandag kwam een ontsnapte stier uit de straat Fromage overal schrik verspreidende. Woedend liep hij de straat Saint Laurent in, toen een dapper krijgsman, aan zijnen moed gehoor gevende, ondernam het woedend dier in zijn loop te stuiten. Hij wacht het onverschrokken af, vat het bij de hoorns, houdt het tegen, werpt het omver en strekt het voor zijne voeten uit.

— Z. Em. den Kardinaal-Aartsbisschop van Bordeaux is te Parijs aangekomen, om deel te nemen aan de laatste werkzaamheden van den Senaat. Hij zal tevens zelf den President het verzoek van den gemeenteraad van Bordeaux aanbieden, dat de President dit jaar die stad moge bezoeken.

— Men leest in het dagblad *l'Alsacien*: Zondag ll. heeft in de hoofdkerk van Straatsburg eene schoone en aandoenlijke plegtigheid plaats gehad. Na het afloopen der Vespers, diende Mgr. de Aartsbisschop het H. doopsel toe aan vier jonge negerinnen, in Nigritie vrijgekocht door den Eerw. Nikolaas Olivieri, welke zich sedert vele jaren toewijdt aan de heilige zending van negers vrij te koopen in Darfour en in Cordofan, om hen naar Europa te brengen en tot Christenen te maken.

Die plegtigheid werd bijgewoond door eene zeer groote menigte belangstellenden, die verrukt waren over de ingetogenheid van die jonge meisjes van tien tot twaalf jaren, welker gelaatskleur van het zuiverste zwart bij hare witte kleederen niet onaardig afstak.

De kinderen waren reeds verleden jaar door hunnen weldoener medegebragt en in het klooster van den *Bon Pasteur* ingenomen, waar men haar in het Fransch en in de gronden van de christelijke godsdienst onderwezen had. Zij hadden in het begin veel moeite om zich te doen verstaan, maar weldra deed haar natuurlijk verstand haar spoedig genoegzame vorderingen maken. Zij waren aanvankelijk vijf in getal, maar eene van haar werd het slagtoffer van de verandering van luchtstreek, en bezweek na het H. Doopsel ontvangen te hebben.

De Eerw. Olivieri heeft reeds 153 personen vrijgekocht, meerendeels zeer jonge meisjes.

Een jongeling door zijne zorgen gered, bevindt zich in dit oogenblik te Rome in het kollegie van de Propaganda, alwaar hij zijne theologische studien doet.

MADRID, 12 Junij. De generaal Lara heeft de portefeuille van oorlog aangenomen; hij is heden morgen in deze hoofdstad aangekomen en begaf zich onmiddellijk naar Aranjuez, om den eed in handen der Koningin af te leggen. De *Gaceta* zal nu waarschijnlijk morgen de besluiten betreffende zijne benoeming, en die van den generaal Ezpeleta, tot minister van marine, mededeelen.

— Te Santander wordt bij voortduring veel materieel voor den ijzeren spoorweg, alles met Engelsche schepen, aangevoerd.

— De aartshertog Maximiliaan Ferdinand van Oostenrijk wordt te Sevilië verwacht. De regering heeft bevel gegeven om hem met alle aan zijnen rang verschuldigde eer te ontvangen.

— De hertog en de hertogin van Montpensier worden tegen het einde dezer maand te Cadix verwacht.

— Het hof zal Aranjuez tegen het einde dezer maand verlaten en zich naar la Granja begeven, waar reeds alles tot de ontvangst in gereedheid wordt gebragt.

— Uit Mahon wordt, dd. 26 Mei, gemeld, dat het Engelsche eskader er nog altijd voor anker ligt; de daartoe behoorende stoombooten doen niets dan vertrekken en weder terugkeeren. Er is eene hoogst belangrijke krijgsmagt aan boord en gedeeltelijk ontscheept, waardoor Mahon het voorkomen van een Engelsch kamp heeft verkregen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 18 Junij. Men verneemt dat de regeringen van Baden en van het vorstendom Lippe toegetreden zijn tot de overeenkomst tusschen onderscheidene Duitsche Staten gesloten, betreffende de invoering van [illegible] der tot [illegible]

— In Wurtemberg is, in overleg met de overige Tolverbondsstaten, de vrije invoer van granen, meel, enz. op nieuw tot 1 October e. k. verlengd.

— Men schrijft uit Munchen: bij kon. besluit van 13 dezer is de sedert 1848 bij het leger ingevoerde eed op de konstitutie, als onbestaanbaar met de militaire dienst weder afgeschaft, om door den vroeger gebruikelijken eed vervangen te worden. Reeds den volgenden dag hebben de troepen te Munchen in de kazernen den eed in den ouden vorm afgelegd.

BERLIJN, 18 Junij. Op verzoek van den Spaanschen gezant zal het verbod, om de Spaansche fondsen aan onze beurs te verhandelen, worden opgeheven.

WEENEN, 16 Junij. De wijze waarop de Keizer te midden der Magyaren ontvangen en gehuldigd wordt, is eene gebeurtenis van het grootste gewigt voor Oostenrijk, ja voor geheel Europa. Het herinnert aan de tijden van zijne overgrootmoeder Maria Theresia, toen het gansche volk als één man uitriep: *Moriamur pro Rege nostro.*

— De Keizer heeft reeds voor zijn vertrek naar Hongarije het dekreet onderteekend, waarbij het verbod der Jezuiten, Redemptoristen enz. in de keizerlijke erfstaten wordt opgeheven. Het dekreet zal ook de teruggave van hun wettigen eigendom gelasten.

— De *Kölln. Ztg.* klaagt dat onze regering zoo weinig te koste legt aan de spoorwegen. [illegible] te weten dat er op het [illegible] minder dan 14 millioen guldens tot dat einde staan uitgetrokken.

— Door eene partikuliere vereeniging is aan het ministerie een voorstel gedaan tot oprigting eener handelschool alhier naar het voorbeeld van soortgelijke instelling te Rome.

ITALIE.

De Fransche gezant te Rome, graaf de Rayneval, is den 8 dezer te Rome teruggekeerd.

De Fransche krijgsraad te Rome heeft 13 personen, van 1 tot 5 jaren en min of meer zware boeten veroordeeld, wegens het beleedigen en wonden van Fransche soldaten.

Betreffende de herstelling der gilden te Rome door Z. H. Pius IX, een feit waarvan wij reeds voor eenige dagen hebben melding gemaakt, leest men in de dagbladen het volgende:

»De omwentelingen die zich in het vak van nijver-

heid omstreeks het einde der 18e eeuw voordeden, en de misbruiken, welke trapsgewijze in de korporatien van werklieden der Romeinsche Staten waren ontstaan, deden Paus Pius VII besluiten om het grootste getal van die maatschappijen van nijverheid te ontbinden. De gevolgen van die ontbinding waren nadeelig geweest voor de industrie en voor de godsdienst, omdat zij de werklieden van het geestelijk en wereldlijk opzigt vrijstelt.

»Pius IX verklaart bij een *motu proprio* van 14 Mei, dat de geest des tijds en de tegenwoordige staat der wetgeving vorderen elk denkbeeld om het oude stelsel van bevoorregting, ten gunste van eenige klasse van werklieden of handelaars te doen herleven, tegen te gaan; maar niets belet het fakultatief regt van vereeniging in het belang der werklieden toe te staan; dit dan heeft de H. Vader door de volgende artikelen gedaan.

Art. 1 vergunt de weder-oprigting van nijverheidsvereenigingen door Paus Pius VII opgeheven. Dien ten gevolge is het aan ieder, die eenige kunst, een handel of ambacht uitoefent, toegelaten zich met de zijnen tot een ligchaam te vormen, of later zich daarbij te doen inschrijven.

»Er is slechts eene uitzondering met sommige burgerlijke bedieningen, wier beoefening naauw met de gezondheid, de godsdienst en de openbare veiligheid in verband staat. Bij deze vereenigingen moeten allen, die dat vak beoefenen, zich dadelijk laten inschrijven.

»De jongens en leerlingen van elk vak zullen het regt hebben in de vereeniging der meesters te komen, behoudens de regels en de bepalingen daarvoor gemaakt. Doch het is hun ontzegd afzonderlijke vereenigingen daar te stellen.

»Elke korporatie behoort eene kerk of bidplaats te hebben, bezittende een voldoend inkomen om er de uitoefening der eeredienst in te verzekeren, en in welke de leden hunne godsdienstpligten zullen gaan vervullen.

»De [illegible]iging zal te voren dienen te geschieden in onroerende [illegible] of in rentegevende kapitalen. De jaarlijksche [illegible]schrijvingen zullen niet in die dotatie [illegible]

»De korporatien [illegible] staatsgezag niet inroepen om schattingen of boeten bij hun reglement bepaald, vast te stellen.

»Eene kongregatie of kommissie zal er met goedkeuring van het gouvernement worden ingesteld, zij zal de oppervoogdij over alle associatien, die zich zullen zamenstellen, uitoefenen. Deze kommissie zal zamengesteld zijn uit den Kardinaal-Vikaris, president, uit den afgezant van het platteland van Rome, vice-president, [illegible] Rome, uit een lid van den ge[illegible]

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 19 Junij.

GETROUWD (17 Junij): J. W. Coster met M. J. B[illegible]. C. B. Brugman met C. E. Bruyning.

BEVALLEN (17 Junij): E. F. Glasbergen, geb. Riegen, Z. (18 Junij): A. H. van Laar, geb. Legel, Z.

OVERLEDEN (1[illegible] Junij): J. W. Deenik, 8 j. - J. C. Hildebrand, 88 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 19 Junij.

OVERZIGT DER WEEK.

De Goederenhandel was over het algemeen van weinig beteekenis.

KOFFIJ. De vraag voor *Java* was zeer klein, met staande prijzen van 26 a 26½ cs. voor goed ordinair na kwaliteit; blanke soorten bijna niet voorhanden. *Brazil* weinig gevraagd.

THEE. De ordinaire soorten blijven steeds gedrukt, daarentegen zijn de fijne *Congo Souchon en Pecco* zeer schaarsch en worden iets hooger betaald. De te Rotterdam op 1 Julij in veiling voorkomende [illegible] *Gilbert* worden als [illegible] vrij goed [illegible]) gemeen en zeer ordinair 60 a 65 cs.; goed ordinair en goed 72 a 75 cs.; zeer goed 85 a 95 cs. *Flowery Pecco* vrij goed 100 a 120 cs. *Hysantshin* vrij fijn 85 a 90 cs.; fijn 95 a 100 cs. *Hysant* zeer goed 135 a 140 cs. *Uxim* vrij fijn 140 a 150 cs. *Imperial* zeer goed 140 a 150 cs. *Souchon* zeer goed en geurig 110 a 120 cs.

TABAK. Daar de voorraad in de eerste hand van alle soorten bijna opgeruimd is, zoo heeft zich de handel uitsluitend tot de tweede hand bepaald met vaste prijzen. De partij *Java* van 754 pakken, door de N. H. M. op 13 Julij in veiling aangeslagen, bestaat grootendeels in zeer ordinaire en ordinaire soorten binnengoed van 12 tot 26 cs. getaxeerd, benevens iets vaal bruin gaaf dek- en omblad van 25 tot 55 cs. getaxeerd.

SUIKER. *Ruwe* heeft zich op de verhoogde prijzen der voorgaande week vrij goed staande gehouden, zonder belangrijke omzettingen. De op 23 dezer in veiling aangeslagene 1504 kranjangs *Java*, partikuliere aanvoer, worden als volgt getaxeerd. kwaliteit slap N°. 6 a *f* 23½. N°. 7 *f* 24¼; kwaliteit goed N°. 9 *f* 25¼, N°. 10 *f* 26; kwaliteit mooi N°. 14 *f* 28, N°. 15 *f* 28½; kwaliteit zeer mooi N°. 15 *f* 29, N°. 15½ *f* 29¼. — *Geraffineerd* voor *uitvoer* prijshoudend en daar de raffinadeurs bijna alle hunne disponible partijen reeds vroeger op levering hebben verkocht, zoo is hierin zeer weinig omgegaan. — *Kandij* komt bijna niet voor en tot de voorgaande prijzen met goede kooplust. In *konsumtie* is in de prijzen geene verandering te vermelden.

SPECERIJEN. *Notenmuskaat* voor uitvoer hooger betaald. Prima 175 cs.; N°. 2 155 cs.; N°. 3 112 cs.; N°. 4 70 cs. *Foely* D 155 cs. *Peper* zonder handel.

FRUITEN in een doen, met weinig handel.

RIJST. Op de verlaagde prijzen in de gepelde soorten met eenige aftrek. — Men noteert ongepeld *Java f* 5¾ a 6¼; gepeld *f* 7 a 7½. *Arracan f* 6¾ a 7. *Java Tafel f* 10. *Carolina f* 12 a 13.

POTASCH lusteloos. Een partijtje *Noord-Amerikaansche* is tot *f* 14½ E. verkocht.

HUIDEN. Over het algemeen zeer stil. — Tegen 7 Julij zullen er door de N. H. M. bij inschrijving verkocht worden: 10067 stuks *Java*, zoo gedroogd als gezouten.

WAS wordt hooger gehouden. *Inlandsch geel f* 85 a 86.

HONIG. *Havanna*. tot *f* 13¾ a 14 E: goed te plaatsen.

DROOGERIJEN. *Gom Copal Damar* aanhoudend voor verzending gevraagd. *Palmolij*. Hiervan zijn 10 mille kilo voor uitvoer genomen. In veiling tegen 6 Julij van 158 vaten 2e. soort *Tamarinde*, 278 vatjes bijsoort *Curaçao* schillen en 5 vaten *Cachou* pitten.

VERFWAREN. *Java Indigo* en *Cochenille* met eenige omzet tot vaste prijzen. *Verfhouten*. *Spaansch* Campeche met *f* 4¼ E: betaald en alzoo nog te bekomen. *Domingo* Campeche iets vaster. *Geelhout* en *Quercitron* onveranderd. *Harst* bruin is zeilende met *f* 2¾ blank en geel in *loco* met *f* 4 en *f* 4½ betaald. *Salpeter*. Twee ladingen *Zuid-Amerikaansche* te zamen 3500 balen, zijn te Rotterdam tot *f* 9 voor hier gekocht. *Zwavel* stil. *Meekrap* met matige handel tot onveranderde prijzen.

STERKE DRANKEN. *Genever* iets hooger, eerste soort *f* 15½, tweede soort *f* 14½. — *Moutwijn* 91 °/₀ *f* 11⅛ a kontant.

BANCA TIN. Hiervan zijn diverse partijtjes tot *f* 50½ afgedaan en kan men nu niet onder *f* 51 teregt komen.

VETWAREN. *Amsterdamsch Smeer* blijft tot *f* 22 te plaatsen. — *Talk* zonder verandering. — *Traan* prijshoudend met weinig voorraad. — *Robben f* 38, *Berger bruin f* 45, *Reuzelolij f* 31½, *Talkolij f* 29, *Stokvisch f* 7½, *Ansjovisch* met zeer kleine vangst. Nieuwe nominaal, van 1851 *f* 13½, 1850 *f* 13; 1849 *f* 11; 1848 *f* 9.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 18 Junij. Rogge. Nadat eenige verkoopers besloten tot lageren prijs af te geven, werd de kooplust iets grooter en de handel levendiger, zoodat meerdere partijen opgeruimd konden worden. De volgende prijzen werden bekend: 143/2, 146/2 ℔ Koersche *f* 183, 185 6/w.; *f* 185, 187 6/w; 144/2 ℔ dito *f* 182; 141/2 ℔ Arensburg *f* 186 6/w. 142/2 ℔ Libau *f* 181 6/w.; 145/2 ℔ Koersche *f* 186 3/m.; [illegible] 187 6/w. gehaald van den zolder. [illegible] De handel in dit artikel was ook gedurende deze week vrij belangrijk tot de volgende lageren prijzen: 128/2 ℔ Libau *f* 172, 173 6/w.; 130/2 ℔ dito *f* 172; 133/2 ℔ Windau *f* 178 3.m.; 130/2, 134/2 ℔ Koersche *f* 171, 172, 173 6/w.; 130/2 ℔ Koersche *f* 168, 170 3.m; 131/2 ℔ Libau *f* 172, *f* 173 6/w.

Moutwijn bleef met redelijke vraag tot en met Woensdag a *f* 11½; gisteren en heden was a *f* 11⅛ naar genoegen te koopen.

Jenever *f* 15,00. Amst. Proef *f* 16,25.

UTRECHT, 19 Junij. Tarwe *f* 8,75 tot 9,25, dito (raauwarige) *f* 9,75 a 10,25; Rogge *f* 6,80 tot *f* 7,50; Garst *f* 5,20 a *f* 5,40; Boekweit *f* 5,90 tot 6,25; Haver *f* 3,30 tot 3,90; Groene Erwten *f* 8,50 tot *f* 11,50; Boter *f* 0,50 tot *f* 0,68, het Ned. ℔. L. Kaas *f* 20 tot *f* 24 de 100 Ned. ponden.

ALKMAAR, 18 Junij. Kaas. Kleine Gras *f* 17,25; middelbare dito *f* 17, commissie dito *f* 16,25.

ZWOLLE, 18 Junij. Tarwe *f* 8,00 a 8,75. — Rogge *f* 5,75 a 6,80. — Boekweit *f* 4,75 a 5,70. — Aardappelen *f* 1,30 a 2,40. — Boter per ⅛ ton *f* 12,00 a 12,50, per Ned. ℔ 50 a 60 cs.

DEVENTER, 18 Junij. Tarwe *f* 8,00 a 8,75. — Rogge *f* 6,00 a 6,30. — Garst *f* 4,80 a 5,20. — Haver *f* 3,40 a *f* 3,70. — Boekweit *f* 5,50 a 5,80. — Boter per ⅛ ton *f* 9,50 a 12,00.

ANTWERPEN, 18 Junij. *Huiden*. Er zijn gedaan 2000 dr. en 2700 gez. Buenos-Ayres tot meestal ¼ a 1 c. hooger, behalve voor groote zware Huiden die niet gezocht zijn.

Granen. Prijzen onveranderd.

Ruwe Suiker. Er zijn gedaan 1124 k. blond Havana. *Geraffineerd*. Er zijn gedaan 750,000 k. diverse kwaliteiten te leveren Julij Aug. tot goede prijzen.

Van *Kandij* zijn 1000 k. gerealiseerd.

LONDEN, 17 Junij. *Ruwe Suiker*. De houders zijn ferm en er was niets in veiling. *Vreemde*. De voorraad is te gering voor de vraag. Men noteert blond Havana zeilend 20 s. 6 d. a 24 s. *Geraffineerd*. Goede bruine lompen zijn niet onder 48 s. te koop. Gestampte gezocht voor uitvoer tot ferme prijzen.

Koffij. De vraag naar Ceylan loopt over kleine partijtjes, tot 44 a 44 s., 6 d.

LIVERPOOL, 16 Junij. *Katoen*. Er zijn gedaan 5000 b.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 18 Junij. Belg. leen. 2½ pc. 54; 1840, 5 pc. 100¾; 1848, 100; 1852, —; Spanje Ard. 1 pc. 21¾; Binnenl. 3 pc. 43⅞; Coupons —; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 17 Junij. Fransche 3 pc. 70,05; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 100,65; Schatk. 8,50; Bank-Actien 2760,—; Belg. 1840, 5 pc. 101; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. 103,75; Spanje, Buitenl. 3 pc. 48⅝; Binnenl. 3 pc. 44¾; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834, —,—; 1849, 970,—; 1851, —,—; Haïti —,—; Rom. Leening 1850, 94½.

MADRID, 12 Junij. Spanje 3 pc. 46¼; Ardoins 1 pc. 22¾; Uitg. Schuld 5 7/16. Coupons 1¾.

LONDEN, 17 Junij. Cons. kont. 99⅞ a 99⅞; op tijd 99⅞ a 99⅞; Braz. 100 a 101; 1829/39 99½ a 100½; Den. 3 pc. 79 a 80; N. L. 5 pc. 104½ a 105½; Ecuad. 4⅞ a 4⅞; Gren. 22½ a 23; Uitgest. 10 a 10½; Mexiko 32 a 32½; Peru 4½ pc. 104 a 105; Uitgest. 64 a 65; Rusl. 1822 5 pc. 116 a 117, (N.) 4½ pc. 104½ a 105; Portugal 5 pc. 100 a 102; 4 pc. 37½ a 38½; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 21⅛ a 21¾; 3 pc. 48¾ a 49; Coup. cert. 2⅜ a 2⅞; Passive 5⅜ a 5¾; Holl 2½ pc. 64 a 64½; id. 4 pc. 96 a 96½; Venez. 41 a 42; Uitgest. 16½ a 17.

BERLIJN, 17 Junij. Schuldbr. 3½ pc. 91; Loten 124½; Rusl. Stiegl. 4 pc. 95½; Pools. 4 pc. 88½; Loten fl. 200 214; id. fl. 300 152½; id. fl. 500 88½; Amsterdam zigt 142⅞p; d. 2/m. 142g.

HAMBURG, 17 Junij. Rusl. Eng. Leen. 110¾; Stiegl. 4 pc. 90¾; Spanje, Ard. 5 pc. 20⅝; Binnenl. 3 pc. 40⅞.

FRANKFORT, 17 Junij. Met. 5 pc. 80⅝; 4 pc. 63¼; 2½ pc. 41¾; Bank-Actien 1346; Darmst. Loten fl. 50 94; id. fl. 25 29¾; Badensche Loten fl. 50, 65; id fl. 35, 38½; Nassausche 27½; Holl. 2½ pc. 62⅝, Werk. Sch. 4 pc. 95¾; Sijndic. 3½ pc. 94½.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	pCt.	18 JUNIJ 4½ u. gebl.	19 JUNIJ	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		63 3/16	61 3/16	61¼	
Dito Dito	3	75 1/16	75⅛		
Dito Dito	4	95¼	95¼	95 5/16	95¼
Dito Obligatien O. I.	4	94⅝			
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½	118			
Aand. Rijn-Spoorweg.					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½	50⅝			
Dito bij Rotsch. en Volksv		50 15/16	50⅛	50 15/16	
FRANKRIJK, Obligatien	3	66½			
SPANJE bij *Ardoin* 1835.	5				
Dito Nieuwe	1	21⅝	21¾	21 13/16	
Dito 2/m. Beurveil.					
Dito	3	48¼	48½		
Dito Binnenl. 2400 P.		44 1/12			
Coup. Bewijzen.		2¾	2 13/16		
Passive		5 13/16	5 13/16		
Fransche Uitgest.		5 11/16	5 13/16		
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	4	40⅛	40⅜		
Dito Dito		37 15/16	38	38⅛	38⅛
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	107⅝	107⅞	108	
Dito Dito 1828 en 1829		106⅜	106½		
Cert. bij d°. 1831 en 1833		96¼	96½		
Dito	4½	102½			
Dito bij *Hope*	4	91½	91⅝	91 11/16	
Dito bij *Stieglitz en C°.*		91¼	91⅜		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5	101⅝			
Inschrijving in Amsterdam [illegible]					
Cert. van dito					
POLEN, Aand. à fl. 300					
Dito met Lot. à 300					
AMERIKA, Bank-Actien		4 1/16			
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 *f*					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	78	78½	78⅞	
Dito	2½				
Dito Nieuwe	2½	41	41⅛		
Dito Nieuwe	5	89⅝	91	91¼	91 3/16
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4	69¼			
Letter B	5	89½	91	91¼	91⅛
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito	250				
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIE te Londen 1824	5	99¾			
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	5				
MEXICO	6	26 5/16	26⅛	26¼	26⅛
VENEZUELA à £ 100	3½	42	42⅛	42⅜	42¼
GRENADA à £ 100	2	22 13/16	22⅞		
ECUADOR à £ 100		4			

Polen, Cert. 4 pCt. 82⅞; Grenada onbep. 22⅝.

Onze fondsenmarkt was heden over het algemeen zeer stil; alleenlijk ging in Oostenrijksche, Spaansche en Mexikanen tamelijk veel om, en blijven deze drie soorten allen hooger gevraagd; de eerste en de laatste blijven ruim ⅛ pCt. hooger.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt; Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56¾	Livorno	2/m. *f*	38⅝
„	zigt „	56¾	Napels	„ „	81⅞
Bordeaux	2/m. „	55 15/16	Petersburg	„ „	1,84½
„	½/m. „	56 3/16	Weenen	6/w. „	29¾
Madrid	3/m. „	246	Augsburg	„ „	35½
Cadix	„ „	24[illegible]	Frankfort	„ „	99
Séville	„ „	242	Hamburg	2/m. „	35¼
Bilbao	„ „	243	„	zigt „	35⅜
Lissabon	„ „	42	Londen	2/m „	11,95
Porto	„ „	42	„	zigt „	12,—
Genua	2/m. „	46⅝	Rotterdam	„	⅛

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

Het Algemeen Kantoor van Administratie, onder direktie van Stadnitski en van Heukelom c. s., heeft bekend gemaakt, dat de coupons der door hetzelve afgegevene certifikaten van 5 pCts. Russische Inschrijving in zilver, groot Rs. 12.50, vervallen 1/13 Maart 1852, van heden af, zullen worden betaald ten kantore van de Ontvang- en Betaalkas, met *f* 23.22.

Van Vloten en de Gijselaar c. s., hoofd-direkteuren van een administratie-kantoor op Russische Fondsen, hebben bekend gemaakt, dat van heden af ten kantore van de Associatie-Cassa zullen worden betaald, de coupons der door dezelve administratie uitgegeven certifikaten 5 pCt. in zilver, verschenen geweest 1 Maart 1852, met *f* 23.13.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 19 Junij. Het schip Marco Bozzaris,

Kapt. P. de Boer, van hier laatst van Hartlepool naar Havana, is, volgens berigt van Havana van den den 29 Mei, den 11 dito op de klippen van Colorado verongelukt, doch het volk gered; het wrak beneveus de lading en de inventaris zijn verkocht geworden.

— Van Lerwick wordt van den 14 Junij gemeld, dat aldaar den 8 dito waren aangekomen, de Ned. Oorlog Stoomboot Cycloop, Luit. Pieters en de Ned. Oorlog Schooner Attalame, Luit. Klerck, de eerste ter overbrenging der eerste haring en de laatste tot bescherming der haringvloot.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 17 Junij. T. J. J. Bouman, Mozambique, Banjoewangie, l. van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

UITGEZEILD:

HELVOET, 18 Junij. Luit. 1e kl. H. Wipff, Gedeh, Nederlands Oorlog Stoomboot, Vlissingen.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 22 Mei, op 42° N.Br. 31° W.L. Courier, Kapt. Schaap van Rott. n. Newijork. Den 29 Mei. op 36° 57' N.Br. 9° 22' W.L. Maria Elisabeth, Kapt. Tjakkes, v. Amst. n. Triest.

Den 8 Junij, op 48° 27' N.Br. 7° 18' W.L. Agnes, Kapt. Zeplien, van Amst. n. Constantinopel.

ZEILKLAAR LIGGENDE SCHEPEN.

NIEUWE DIEP, 18 Junij Susanna Christina, J. J. H. Stolte, n. Padang. Wilhelmina Lucia, J. P. Carst n. Batavia. van der Werf, P. C. Rosiers n id. Admiraal de Ruiter, G. M. Titsing, n. id. Jacob Roggeveen, H. Rolff, n. id., Afrika, C. Ouman, n. id. Johanna Hendrika, K. Hoek, n. dito. Ystroom, N. D. Steenveld, n. Suriname. Triston, P. Rijntjs, n. id. Casper de Robles, O. S. Parma, n Nickerie. Zeester, J. Nenneboog, n. St. Thomas. Prins Hendrik, H. Smit, n. Newijork. Arion, E. J. Arnold, n. Triest. Drie Gebroeders, H. Puncke Jr., n. Livorno. Alida Elisabeth, D. G. Schuur, n. Genua.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 19 Junij in lading naar:

Keulen Ant. Grenshauser, Erbherzog Johan.

Rijnhoogte ARNHEM 18 Junij 1 el 85 dm.
KEULEN 18 „ 9 vt. 5 „

ADVERTENTIEN.

(2023) GETROUWD:

G. J. H. A. M. Baron HAGFORT TOT TER HORST
met
Jonkvrouwe
J. V. G. A. V. DOMMER VAN POLDERSVELDT.

Kasteel te UBBERGEN bij *Nijmegen*, den 16 Junij 1852.

VIJFTIGJARIGE ECHTVEREENING
VAN
PIETER ALENBEEK
EN
MARIA LOGGE.
Gevierd met hunne 45 kinderen en kleinkinderen.
WESTERCARSPEL, 20 Junij 1852. (2020)

Kiezers-Vereeniging
DE
GRONDWET.

Bij de herstemming voor een lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal op Dingsdag 22 Junij, worden de Kiesgeregtigden alhier herinnerd, dat door de Vereeniging is aanbevolen, de Heer

H. STOLTE.

Namens het Bestuur,
H. CROOCKEWIT, *Voorzitter.*
(1917) R. DANIEL WOLTERBEEK, *Secretaris.*

(2026) Bij de herstemming voor een **LID** van de **TWEEDE KAMER** der **STATEN-GENERAAL**, hier ter stede, op Dingsdag 22 Junij, vestigt de **VRIJZINNIGE KIEZERSVEREENIGING** de algemeene aandacht der Kiezers, op de verdiensten van den Heer

J. J. ROCHUSSEN.

De verkiezing van den Oud-Gouverneur van Neêrlandsch Indië, onder wiens bestuur de NEDERLANDSCHE VLAG zoo eervol op *Bali* heeft gewapperd, de vaart op *Macasser* en de *Molukken* is vrijgesteld, de Javasche bank hersteld, in de NEDERLANDSCH-INDISCHE WETGEVING vele verbeteringen zijn ingevoerd, en die door zijne kennis ook van VREEMDE KOLONIEN van zóóveel nuts voor de NEDERLANDSCHE KOLONIEN kan zijn, wordt door de Vereeniging als eene wenschelijke aanwinst voor de VOLKSVERTEGENWOORDIGING beschouwd.

Namens voorn. Vereeniging.
JACOB SWART, *President.*
J. HEEMSKERK, Az. } *Secretarissen.*
J. F. DE BEUS. }

Wordt gevraagd voor eene JONGE JUFVROUW van de eerste Burger Familie, om te worden geplaat in eene der hoofdsteden van *Holland* of *België* als **HULP-MODISTE.** Eene volstrekte vereischte is om de R. C. Godsdienst goed te kunnen onderhouden en bij eene fatsoenlijke behandeling, zal zoo zeer op salaris niet gezien worden. Adres aan het Bureau dezer Courant onder de letters A. B. (2025)

(2024) De Boekhandelaar J. H. HEMAN, zal op Woensdag 30 Junij 1852 en volgenden dag, in het huis N°. 4, in de Barndesteeg bij de Nieuwmarkt door een bevoegd beambte doen verkoopen: Eene Verzameling net geconditionneerde **BOEKEN**, bestaande vooral in GODGELEERDHEID, GESCHIEDENIS, STEL-, MEET- en ZEEVAARTKUNDIGE WERKEN. Eene buitengewone hoeveelheid R. C. WERKEN, KERKBOEKEN, PRENTEN en PLATEN. Ook Werken van Kunst en Smaak. Eene groote KAST, BOEKBINDERS GEREEDSCHAPPEN, GRIFTEN, LEIJEN, SCHRIJFBEHOEFTENS enz. Alles te zien op Maandag 28 Junij 's morgens van 11 tot 3 ure.

De Catalogus zal op *franco* aanvrage à 10 Centen weldra te bekomen zijn, op de Kloveniersburgwal N°. 37, bij de Barndesteeg.

MINNEDIENST.

Eene **GEHUWDE R. C. VROUW**, hier ter stede, welker man zeevarende is, die de gunstigste getuigenis kan produceren, beveelt zich nederig aan voor eene **DIENST ALS MIN.** Reflecterende gelieve men zich schriftelijk *franco* onder de letters G. R. te adresseren aan het Bureau dezer Courant. (2027)

(2021) Bei JOSUÉ WITZ in Arnheim ist so eben erschienen und an respective Herrn. Subscribenten abgeliefert:

Historischer Katechismus
oder
DER GANZE KATECHISMUS IN HISTORISCH-WAHREN EXEMPELN
für
Kirche, Schule und Haus.

Von

Katecheten an der Ursuliner-Mädchen-Hauptschule zu Saltzburg.

1 Band. (Erstes und zweites Hauptstück.) Sechste Auflage.

6te Lieferung
der
Bibliothek für Geschichte, Philosophie und Theologie.

Liegt zur Presse:

Der 2ter Band des „Historischen Katechismus" U.

Weise von Herausgabe und Abonnements-Bedingungen.

Vom Ende Juli 1851 an erscheint die Bibliothek für Geschichte u. s. w. regelmässig in Lieferungen von ungefähr 200 bis 400 Seiten in grosz Oktav; im Ganzen 2400 à 2500 Seiten pr. Jahrgang.

Von den in der Bibliothek erschienenen Werken sind keine Separat-Exemplare, ohne Preiserhöhung, zu haben.

Der Abonnementspreis ist ganzjährig **ACHT GULDEN** holländisch.

Er ist bezahlbar halbjährig; ohne dasz jedoch für weniger als einen ganzen Jahrgang abonnirt werden kann.

Das Abonnement findet Statt in allen Niederländischen und Belgischen Buchhandlungen und auf allen Postämtern.

Fortwährend ladet gefälligst zur Subscription ein, und empfiehlt sich ergebenst:

Der Verleger.

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIEK
à 1 en 1½ Ct. de Pagina.
De Muzikale Correspondentie te 's Gravenhage,
Westeinde, B. 186,

heeft reeds meer dan **800** diverse Muzijkwerken uitgegeven voor 1 en 1½ Cent de pagina in plaats van 9 en 10 Cents, welke voor de plaatdruk muzijk wordt betaald. Zij gaat voort met alle maanden 30 à 40 werken van de meest gezochte hedendaagsche en klassieke meesters uit te geven.

Dépôts zijn in alle steden van het rijk gevestigd; het 4e vervolg van den CATALOGUS is ter perse. De Muzijk wordt ter BEZIGTIGING gezonden, ook de POSTKANTOREN nemen bestellingen aan.

Depôts te Amsterdam bij de Boekh. L. ROMIJN Kalverstraat en B. EISENDRATH, N. Z. Voorburgwal, 216.

(Na 1 Julij wordt de prijs met ½ Cent per pagina verhoogd.) (1926)

Verkrijgbaar in den Boekhandel van C. L. VAN LANGENHUYSEN, voor den verminderden prijs, zoo als daarbij vermeld wordt.

DIEU SEUL, ou l'assocation pour l'intérêt de Dieu Seul, suivi de DIEU PRESENT PARTOUT, par HENRI-MARIE BOUDON . . . . *f* 0.90

LECTURES SPIRITUELLES, à l'usage des Ecclesiastiques, qui exercent le saint ministère et des élèves des grands séminaires, par M. PERRODIN, supérieur du grand Seminaire de Bourg, 4 vol. gewone prijs fr. 7.00 . . . . *f* 2.70

CAUSERIES LITTERAIRES . . . sur quelques . . . . *f* 0.70

DU PAPE, par le comte de Maistre, 1 gr. vol. in 8° *f* 0.80

DE L'ÉGLISE GALLICANE, par le même . *f* 0.40

MÉMOIRE D'OUTRE TOMBE, par de CHATEAUBRIAND, 5 vol. in 8°. in plaats van 10 fr. . . . *f* 3.80

THÉORIE du Pouvoir politique et réligieux, dans la société civile, démontrée par le raisonnement et par l'Histoire, par M. Vicomte de Bonald, 3 forts vol. in 8°. edition de Paris. In plaats van 15 fr. *f* 1.55

SOUVENIR DU PENSIONAT. In plaats van . . . *f* 0.50

ANNALES DE L'ASSOCIATION de la Propagation de la foi collection faisant suite à toutes les éditions des Lettres Edifiantes, 2 forts vol in plaats van 3 fr. *f* 1.20

METHODE-PRATIQUE pour faire le Catechisme adaptée à l'Explication des premières Leçons de Catechisme de Belley, 2 vol. in 12°. In plaats van 3 fr. 75 c. *f* 1 45

(2012) # BELANGRIJK BERIGT.

J. J. ARKESTEYN EN ZOON, te *'s Hertogenbosch*, hebben verzonden:

SUPPLEMENT op DE FELLER'S *Geschiedkundig Woordenboek*, DERDE DEEL, M—Z. *f* 3.50
Best Schrijfmediaan . . . . » 4.50

Met dit *Derde Deel* des *Supplements* wordt een werk gecompleteerd, waarvan de Nederlandsche drukpers, sedert eene reeks van jaren, zoowel met betrekking tot de uitgebreidheid als belangrijkheid, naauwelijks eene wedergade heeft opgeleverd. — Onderscheidden zich de beide vorige deelen door bondigen en belangrijken inhoud en volledigheid, vooral ten opzigte der vorderingen van den tegenwoordigen tijd, ook dit *Derde Deel* is zoo rijk in inhoud, in schilderingen der levensbijzonderheden dier voorname mannen en vrouwen, welke in onzen tijd, door talenten of schitterende hoedanigheden, door kunde of uitvindingen, ... aan of bevordering van de zwaarwigtige gebeurtenissen des tijds, zich hebben onderscheiden . . ., wilde men in eene eenvoudige aankondiging tot de opgave hunner namen overgaan, men . . . . . . billijk te zijn — bijna het geheele zaakregister des boekdeels zou moeten afschrijven. Wij willen hier dus enkel bijvoegen, dat in dit deel, *vooral niet minder* dan in de beide vorige, de *Kerk* en *Godsdienst*, de *Wijsbegeerte* en *Godgeleerdheid*, de *Krijgskunde* en *Genie*, de *Staatkunde* en *Diplomatie*, de *Letteren*, *Geschiedenis*, *Oudheden* en *Penningkunde*, de *Taal-* en *Dichtkunde*, het *Tooneel*, de *Zang-* en *Toonkunst*, de *Beeldende Kunsten* en *Bouwkunde*, de *Heel-*, *Genees-*, *Ontleed-* en *Kruidkunde*, de *Wis-*, *Natuur-* en *Scheikunde*, de *Regtsgeleerdheid* en *Welsprekendheid*, de *Aardrijkskunde* en *Plaatsbeschrijving*, de *Industrie* en *Werktuigkunde*, de *Typographie* en *Lithographie*, de *Zeevaart-* en *Sterrekunde*, met één woord, dat elk vak van wetenschap of kunst, elke maatschappelijke instelling van den tegenwoordigen tijd door de levensschetsen van een aantal waardige bevorderaars vertegenwoordigd worden. Tot de voornaamste Vorsten of vorstelijke personen, die in dit deel voorkomen, behoort in de eerste plaats *Neêrlands* roemwaardige Koning WILLEM II; verder behooren tot dezelve MAHMOUD II, MARIA LOUISE, MEHEMET-ALI, één prins en drie prinsessen uit het huis van ORLEANS, de hertog van SUSSEX, WALDEMAR, prins van *Pruissen*, PAUL, prins van *Wurtemberg*, de hertog van YORK, enz.

Het Hoofdwerk, uit 25 dln. bestaande, waarvan nog slechts een klein getal exemplaren voorhanden is, zal aan de eerste aanvragers worden afgeleverd, compleet, met de drie deelen *Supplement* . . . . à *f* 96,—
Op best Schrijfmediaan . . . . à » 125,—

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever